

حقارت

سلمان رشدی

مصطفی حسینی طباطبائی

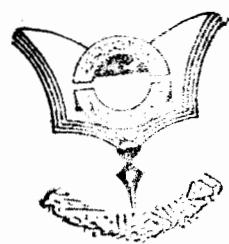

بها ۲۷۰ ریال

شرکت سهامی انتشار

تهران - خیابان جمهوری اسلامی (الف) شماره ۱۱۰ تلفن ۳۱۴۰۴۴

حقارت سلمان رشدی !

نوشته

مصطفی حسینی طباطبائی

نام کتاب: حقارت سلمان رشدى
مولف: مصطفى حسينى طباطبائى
ناشر: شركت سهامى انتشار
نوبت چاپ: اول
تيراز: ۱۰۰۰ نسخه
چاپخانه: رستم خانى
تاریخ انتشار: پاییز ۱۳۶۸

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۱	دشمنی دیرینه با اسلام
۱۴	ولتر و پیامبر اسلام (ص)
۱۶	پشیمانی از دشمنی با اسلام
۲۲	خاورشاسان معرض!
۲۶	سلمان رشدی و بازگشت به قرون وسطی
۲۸	ترفند رشدی در شیوه نگارش
۳۱	حقارت سلمان رشدی
۳۶	ای آزادی بنام تو چه جنایتها که نکرده‌اند؟!
۳۹	کتابنامه

اللَّهُ يَسْتَهِزُ بِهِمْ وَيَمْدُهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَلُونَ

البقرة/١٥

خدا آنان را به سخریه میگیرد وایشان را
واهمی گذارد تا در طغیان خویش
سرگردان بمانند!

«برخی از مردم تا آنجا تشنۀ نامآوری و شهرت اند که حاضر می شوند برای آنکه آوازه‌ای پیدا کنند، مقدس‌ترین امور را مورد تمسخر قرار دهند! حقیقت آنستکه این روحیه، از حقارت شدیدی ناشی می شود که آنها در خود احساس می‌کنند و چون ایمان راستینی به خدا ندارند نمی‌توانند احساس مزبور را از راه درک عظمت خداوند جبران کنند و نفس خود را بوسیله این توجه پرشکوه، تعالی بخشد، بدینجهت با اهانت به مقدسات دینی یا توهین به بزرگان دین، ناخودآگاه خودشان را برتر از همه امور مقدس و والاتر از تمام بزرگان و پیامبران و انmod می‌کنند، یعنی این بیچارگان با همه ذلت نفس، بطور ناخودآگاه ادعای خدایی دارند! اینست که در پیشگاه حقیقت، سزاوار تمسخر و درخور تحقیرند چنانکه در تزیلِ ربانی می‌خوانیم: اللّٰهُ يَسْهُرُ إِلَيْهِمْ وَيَمْدُهُمْ فِي طُغْيَايِهِمْ يَعْمَلُونَ! ...»

م.ح.ط

هوالعیم الحکیم

پیشگفتار

این رسالت کوتاه در نظر اول برای مردم مغرب زمین نگاشته شد تا لحظه هایی به گذشته بازگردند و ملاحظه کنند که «اسلامشناسی» در آن دیار چگونه با تهمت و افتراء به پیامبر بزرگ اسلام آغاز شد. و آنگاه بچه صورت محققان غربی به مرحله بیداری و آگاهی رسیدند و راه پیشرفت و ترقی را در شناخت اسلام پیمودند. و سپس توجه کنند که چگونه دستهای آشکار و پنهان با تشویق نویسنده «آیات شیطانی» تصمیم گرفتند که اسلامشناسی را در غرب دوباره به گذشته تاریک و دور از آگاهی بازگردانند و گزارش سیره پیامبر (ص) را با افتراء و استهزاء درآمیزند تا به مقاصد سیاسی خود نزدیک شوند.

مقصود از تهیه این رسالت آنست که مردم غرب بیش از پیش دریابند که کار «سلمان رشدی»، نوعی توطئه سیاسی است و از عالم دانش و تحقیق فاصله بسیار دارد و کتاب وی حتی در کنار آثار بخی از خاورشناسان مغرض که در عصر ما به تلاش‌های ظاهراً علمی برخاسته‌اند، قرار نمی‌گیرد.

سپس مناسب دیده شد که رسالت حاضر در کشور عزیز خودمان نیز انتشار یابد تا به یاری خداوند دانا، سطح آگاهی عمومی را در این ماجری بالا تر برد.

نکته‌ای که گفتن آن در این پیشگفتار لازم بنظر می‌رسد اینست که کتاب «آیات شیطانی» اثر سلمان رشدی به سبکی تخیلی و غیر مستند نگاشته شده و بقول خود نویسنده اش، کاری رؤیا گونه است! بنابراین، ارزش آن را ندارد که متن این کتاب صفحه به صفحه گزارش شود و با مدارک موثق تاریخی، مقایسه و نقد گردد. آنچه در این رسالت مورد بحث قرار گرفته نقد ترفندها و انگیزه‌های شیطانی سلمان رشدی در نگارش کتاب خود بوده است تا معلوم شود که کتاب مزبور چه جایگاه حقیری را در عالم تحقیق حائز است و برای اثبات این حقارت، نگارش کتابی ضخیم و پرورق لازم نبود بلکه تا حدی «نقض غرض» مینمود!

از خداوند دانا و توانا که پشتیبان حقایق و امید حقجویان عالم است درخواست می‌کنم که نیرنگ‌های باطل گرایان و شیطان پرستان را همواره بدست مدافعان حق، بی‌اثر سازد و بر جمعیت پاکان و قدرت نیکان بیافزاید.

تجربش، ۱۴۱۰ هجری قمری برابر با ۱۳۶۸ هجری شمسی

مصطفی حسینی طباطبائی

بسم الله الرحمن الرحيم

خدایی را می‌ستایم که رحمتش همه چیز را فراگرفته، وقدرتش همه کائنات را مقهور ساخته هیچ موجودی در وجود وبقاء بی نیاز از او نیست و هیچ نیرویی در برابر کمترین فرمانش، کوچکترین تاب مقاومت ندارد.
و بر همه پیامبران وی که با دلهای پر فروغ و اراده‌های استوار، تاریخ بشریت را دگرگون کردند و به زندگی مادی انسان، روح و معنا بخشیدند درود می‌فرستم.

دشمنی دیرینه با اسلام!

ماجرای سلمان رشدی و «آیات شیطانی» او — که اتفاقاً مناسبترین نام برای کتاب وی بشمار می‌رود! — این روزها تقریباً به همه جا رسیده ولی همه کس نمی‌داند که این ماجری، پدیده‌ای نو درآمد در مغرب زمین نیست، دشمنان غربی اسلام از قرن‌های گذشته تا کنون بارها راه اهانت و تمسخر را در رویارویی با اسلام پیش گرفته‌اند و مکرر سلمان رشدی‌ها از میان ایشان بظهور پیوسته‌اند ولی همیشه در پایان کار دچار خسارت شده و به نتیجه معکوس رسیده‌اند!

پس از جنگ‌های صلیبی، مسیحیان افسانه‌های دروغین و زننده‌ای درباره پیامبر پاک اسلام (ص) ساختند و پرداختند بامید آنکه از اینراه چهره اسلام و فرهنگ مسلمانان را زشت و تفرانگیز جلوه دهند. در صورتیکه قرآن کریم برخلاف این روش، به مسلمین سفارش کرده است که مبادا دشمنی با دسته‌ای، آنها را به بیعدالتی در حق آنگروه بکشاند و راه بی انصافی را درباره مخالفان خود پیمایند چنانکه می‌فرماید:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آتُوكُمْ نُوْعَامَى لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِنْطِ وَ لَا يَتَجَرَّ مَئَكُمْ شَتَّانٌ قَوْمٌ عَلَى أَنْ لَا تَعْدِلُوا إِنَّمَا لِلَّهِ الْعِدْلُ وَ مَا تَعْمَلُونَ (المائدة - ٨)

یعنی: «ای کسانیکه ایمان آورده‌اید، برای خدا پیاخیزید و به عدالت گواهی دهید و دشمنی با گروهی شما را به بیعدالتی درباره آنان وادر نکند. عدالت ورزید که به تقوی نزدیکتر است و از نافرمانی خدا پرهیزید که خداوند از کارهایی که می‌کنید آگاه است.»

این آموزش، چنان در روحیه مسلمانان مؤثر افتاد که در همان جنگهای صلیبی، مکرر آثار نیک و شمرات پسندیده خود را نشان داد. مثلاً صلیبی‌ها چون اورشلیم را بتصرف درآوردند در سراسر شهر، سیل خون برآه انداختند ولی مسلمین هنگامیکه اورشلیم را از صلیبیون باز پس گرفتند، سفارش کتاب آسمانی و پیامبر گرامی خود را از یاد نبردند و دست بخون مردم شهر نیالودند چنانکه مورخان غربی به این فضیلت گواهی داده‌اند و بعنوان نمونه، اشتیوں رائسیمان در کتاب: «تاریخ جنگهای صلیبی» می‌نویسد:

«مردان پیروز، افرادی شریف وبا مرقت بودند. ڈرست در همانجا که در هشتاد و هشت سال پیش فرنگیان از دریای خون گذشتند، حتی یک خانه به یغما نرفت و به یک جاندار آسیب نرسید. به امر صلاح الدین، سربازان خیابانها و دروازه‌ها را زیر نظر گرفتند و از هرگونه دست اندازی احتمالی به جان و مال مردم جلوگیری بعمل آوردن.»^۱

این رفتار جوانمردانه، نتیجه تعالیم پیامبر اسلام بود که به پیروان خود سفارش می‌کرد حتی در نبرد با دشمن، جانبِ عدل و کرامت را از یاد نبرند و تسلیم قساوت محض نشوند و بدشمنان خویش افشاء و تهمت نبندند و قراردادها و امان نامه‌های خود را با آنان محترم شمرند چنانکه آثار فراوانی در اینباره از پیامبر اسلام (ص) بیادگار مانده است.

ولی متأسفانه مسیحیان متعصب، از روغپردازی در باره مسلمانان و توهین و تهمت به پیامبر ارجمند ایشان در طول تاریخ دریغ نداشته‌اند.

در قرون وسطی گاهی پیامبر اسلام را أستقى رومی (کاردینال) معرفی می‌کردند که چون به مقام پاپی نائل نشد، به عربستان گریخت و آیینی ناصواب بنیان نهاد!! چنانکه این افراطی رسوای پیریان در «فرهنگ تاریخی و فلسفی» از قول گزارشگران مسیحی نقل کرده است.^۲ با اینکه اصل و نسب پیامبر عربی (ص) از مسلمات تاریخی بشمار می‌آید و جزو افراد مغضوب یا بیمار، کسی در اینباره کمترین تردیدی روا نمی‌دارد.

ژیبدونوژان، مورخ دروغپرداز مسیحی حکایت می‌کند که: «وفات پیامبر اسلام از شدت مستی صورت گرفت و خوکها پیکر او را خوردند(!!) از همینtro، آشامیدن شراب و خوردن گوشت خوک در اسلام تحريم شد»!^۳

گمان نمی‌کنم که این مورد که دروغزن نمی‌دانسته که آشامیدن شراب و خوردن گوشت خوک در زمان حیات پیامبر اسلام (ص) تحريم شده بود و آیات مربوط با آن‌دو، بصراحة در

۱- تاریخ جنگهای صلیبی، ترجمه منوچهر کاشف، جلد دوم، صفحه ۵۴۴.

۲- Dictionnaire historique et Philosophique جلد دوم ، صفحه ۸۹۶.

۳- به کتاب «مسئله وحی» نوشته مهندس مهدی بازرگان، صفحه ۱۹ رجوع کنید.

قرآن کریم آمده است و فکر نمی‌کنم واقعاً او خبر نداشته که پیامبر بزرگ اسلام، هنگامی وفات کرد که هزاران تن پیروان جدی و سربازان مجاهد داشت که پیکر او را محترم شمردند و گروه گروه بر روی نمازگزارند و خاندانش با احترام تمام او را دفن کردند ولی افتاء و تهمت، دلیل و برهان نمی‌شناشد و مدرک و مأخذ نمی‌خواهد!

دروغها و افسانه‌هایی که در عصر شکنشیر میان مردم انگلستان درباره پیامبر اسلام و مسلمانان رواج داشت در فصل نهم از کتاب: «هلال و گل سرخ» * تألیف چیو** آمده است^۴ که خواننده نیمه آگاه! را حیرت زده می‌کند تا چه رسید به آگاهان از تاریخ اسلام و تعالیم قرآن و سیرت پیامبر (ص).

آخرآیی از پژوهندگان غربی به نام یکینگام رساله‌ای را معرفی کرده که در حدود سال ۱۵۱۵ میلادی در لندن به چاپ رسیده است. در آغاز رساله مذبور عنوان: «قرآن، کتاب قانون تُرکان» !! بچشم می‌خورد، نویسنده جاہل بلکه مفرض این رساله در خلال آن می‌نویسد: «مسلمانان، عیسیٰ را عنوان خدا می‌شناسند» !! و بازمی‌نویسد: «از دیدگاه اسلام، بهشت جایگاه مردانی است که ده همسر برگزیده باشند» !! و همچنین آورده است: «مسلمانان، هفت ماه در سال را روزه می‌گیرند» !! و این رساله فحیمه! هم اکنون تحت عنوان «قرآن» در کتابخانه موزه بریتانیا موضوع بندی شده و نگاهداری می‌شود^۵. البته کافیست که کسی یکبار بطور بسیار سطحی، قرآن کریم را مطالعه کند تا از این همه دروغگویی بشکفت آید.

مُشْتَكِيُو که از فلاسفه و قانونگذاران شهیر غرب در نیمة اول قرن هیجدهم بشمار می‌رود، پاره‌ای از این دروغهای شاذار! را در آثار خود تکرار نموده و مسؤولیت صحت آنها را هم بعدهه گرفته است. وی در کتاب مشهور «روح القوانین» ^۶ آنجا که از تأثیر هوای گرم در بلوغ جنسی سخن می‌گوید عنوان شاهد بر بلوغ زودرس زنان، می‌نویسد: «پریدو در شرح حال محمد می‌گوید که وی خدیجه را در سن پنجسالگی به حالت نکاح درآورد و در هشت سالگی با وی همخواب شد.» !!

* The Grescent the Rose

** Chew

۴— به صفحه ۳۸۷ تا ۴۵۱ چاپ نیویورک، ۱۹۶۵، از این کتاب نگاه کنید.
۵— به کتاب: «نخستین رویاروییهای اندیشه گران ایران» اثر دکتر عبدالهادی حائزی، صفحه ۴۸۸ بنگرید.

** Esprit des Lois

۶— روح القوانین، ترجمه علی اکبر مهتدی، صفحه ۴۳۲

آنگاه منتسکیو، این افسانه بی اساس را که مخالف شواهد روشن تاریخ است به بهانه آنکه در کشورهای گرمسیر، زنان زودتر به بلوغ جنسی می‌رسند، می‌پذیرد و می‌نویسد: «این است که زنهای کشورهای گرمسیر، در سن بیست سالگی پیر هستند^۷!!» گمان ندارم که لازم باشد یادآوری کنم باتفاق موزخان، خدیجه (ع) چون بهمسری محمد (ص) درآمد حدود ۴۰ سال داشت و زنی بیوه بود. اینها چند نمونه از آگاهی و انصاف! دشمنان غربی اسلام در قرون گذشته است، نمونه‌هایی است از گزارش آنان درباره پیامبر اسلام (ص) و آین او که تاریخ بشر را متتحول ساخته و بر جهان معرفت و اخلاق پرتو افکنده است، آری بقول قرآن کریم: ذلکت مَبْلَغُهُم مِّنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَّى عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ اهْتَدَى. (التجم - ۳۰) «اینست منتهای دانش ایشان! همانا خدای تو بر آنانکه از طریق او گمراه شدن و نیز برآنانکه ره یافتند، آگاهتر از هر کس است.»

ولتروپیامبر اسلام (ص)

تهمت‌های شگفت آور غربیان درگذشته نه تنها میان مردم عوام و بی‌دانش، شایع بود بلکه از زبان برخی متفکران و دانشمندان ایشان نیز شنیده می‌شد و در حقیقت همین خواص بودند که عنوان التاس را بر ضد پیامبر و الامقام اسلام (ص) برمی‌انگیختند و دستاویزی بدست آنان می‌دادند تا تهمت‌ها را مضاعف سازند!

از جمله این متفکران و روشنفکران، یکی ۹۵۰ فیلسوف و نویسنده مشهور فرانسوی بود که از ابراز مخالفت و اهانت نسبت به مقام قُدسی پیامبر بزرگوار اسلام (ص) خودداری نور زید تا آنجا که نمایشنامه‌ای با عنوان: «محمد یا تعصب» ترتیب داد و آنرا به سال ۱۷۴۲ میلادی در پاریس بعرض نمایش گذاشت و در خلال آن، پیامبر پاک خدا (ص) را آماج انوع تهمت‌ها و اهانت‌ها قرار داد. نمایشنامه ولتر را یکی از محققان معاصر اینچنین خلاصه کرده است: «حارث، یکی از پیروان محمد در جنگی که بین طائفه قریش و مسلمانان مدینه در می‌گیرد، زید فرزند زوپیر حاکم دادگستر مکه را می‌رباید. این کودک در حرمسرای محمد و تحت تعالیم اوبزرگ می‌شود ولی از کودکی به خواهر ناشناخته خود زینب که او هم نزد محمد بزرگ شده ولی اسیر زوپیر بود دل می‌بندد. از طرفی محمد نیز شیفته و دلبخته زینب است لذا برای اینکه بوصال معشوقه برسد و در ضمن، زوپیر را از سر راه خود

۷- روح القوانین، ترجمه علی اکبر مهتدی، صفحه ۴۳۳.

بردارد و عده‌هایی خوش به زید می‌دهد تا او را بکشتن زوپیر تحریص نماید. این عده‌ها عبارتند از زینب، پنهانی به حرم‌سای زوپیر رخته می‌کند و در لحظه‌ای مناسب—بی‌آنکه بداند—پدر پسر و فرسوده خویش را که در تمام عمر لحظه‌ای از فداکاری برای وطنش غفلت نکرده است از پای در می‌آورد. ولی زوپیر در نفَس آخر، فرزندان خود زید و زینب را باز می‌شناسد و آنان را در آغوش می‌فشارد و از زید می‌خواهد که انتقام خونش را بگیرد. زید خروشان بسوی مردم می‌شتابد تا آنان را بر ضد محمد برانگیزد ولی دیری نمی‌پاید که خود نیز بر زمین نقش می‌بندد زیرا محمد قبلًا بوسیله غُمراو را مسموم کرده است.^۸»

ولتر در این نمایشنامه، ماجراهای زید و زینب را که در صدر اسلام پیش آمده بکلی دگرگون ساخته و تحریف کرده است یعنی آن را بدلخواه خود، بصورتی در آورده که احساسات تماشاچی را سخت بر ضد پامبر گرامی اسلام (ص) برانگیزد و اینکار، جز خیانت به دین و تاریخ چه نام دارد؟ ماجراهای زید و زینب در قرآن مجید^۹ به اشارت آمده و تفاسیر قرآن^{۱۰} و کتب سیره^{۱۱} و تراجم عرب^{۱۲} نیز این موضوع را به تفصیل گزارش کرده‌اند، شاید برای خوانندگان اروپایی باور کردنی نباشد که گزارش‌های این ماجری، با آنچه ولتر بصورت نمایشنامه درآورده از بهشت تا دوزخ فاصله دارد! مگر آنکه مانند بسیاری از شرقی‌ها آن را در کتابهای تاریخی خوانده و پیگیری کرده باشند. ما در اینجا چکیده جریان مزبور را به کمک مأخذ اصلی، بنظر خوانندگان می‌رسانیم تا آنرا با نمایشنامه ولتر مقایسه کنند:

«روایات موزخان عرب اتفاق دارند که کودکی به نام زید پیش از نبوت محمد (ص) از خانواده خود دزدیده می‌شود. این کودک را در بازار مگه بمعرض فروش می‌گذارند و حکیم بن چرام برادرزاده خدیجه (همسر محمد) وی را خریداری می‌کند و آنرا به عمه اش هدیه می‌دهد. خدیجه آن غلام را به شوهر خود محمد می‌بخشد. محمد (ص) زید را آزاد کرده به فرزند خواندگی می‌پذیرد و این موضوع را در میان جمع، اعلام می‌دارد. از سوی دیگر حارثه پدر زید که در جستجوی فرزندش بوده، وی را در مگه نزد محمد می‌باید و زید، میان محمد و حارثه—بدلیل خوشرفتاری‌ها و محبت محمد—زنده‌گی با او را ترجیح می‌دهد و حاضر

۸- اسلام از نظر ولتر، اثر دکتر جواد حیدری، صفحه ۲۶.

۹- سوره احزاب، آیات ۳۶ تا ۴۰.

۱۰- بعنوان نمونه، به: تفسیر جامع البیان، اثر أبو جعفر طبری، جزء ۲۳ بنگرید.

۱۱- بعنوان نمونه، به: سیره ابن هشام، القسم الأول، صفحه ۲۴۷ تا ۲۴۹ رجوع کنید.

۱۲- بعنوان نمونه، به: الطبقات الکبری، اثر ابن سعد جزء ۳، صفحه ۲۷ نگاه کنید.

نمی شود با پدر بخانه باز گردد. چند سال بعد که محمد بن عبد الله (ص) به نبوت برانگیخته می شود و دعوت خود را بسوی توحید و ترک بت پرستی آغاز می کند، زید از نخستین کسانی بوده که بدو ایمان می آورد. پس از مدتی، پیامبر (ص) از دختر عمه خودش زینب برای ازدواج با زید خواستگاری می نماید، زینب در ابتدا بگمان آنکه پیامبر (ص) او را برای خود خواستگاری کرده، می پنیرد ولی چون از حقیقت امر آگاه می شود. از قبول پیشنهاد ازدواج، امتناع می ورزد ولی سرانجام در اثر پافشاری پیامبر (ص) بدان زناشویی راضی می گردد و به همسری زید در می آید.

زید و زینب مدتی با یکدیگر زندگی می کنند تا آنکه میانشان ناسازگاری پیش می آید و پیامبر (ص) می کوشد تا مانع جدایی آندواز هم شود اما سودمند نمی افتد. عاقبت زید همسر خود را طلاق می دهد و پس از چندی، پیامبر (ص) بخواستگاری دختر عمه مُطلّقه اش زینب، می رود تا هم این قانون غیرطبیعی را بشکند که: «احکام پسرخواندگی در هر چیز مانند احکام پسر حقیقی است» و هم زندگی شکست خورده زینب را — که در اثر پافشاری او پا شده بود — جبران کند. زینب از این دعوت استقبال می نماید و زید هم همسر دیگری انتخاب نموده زندگی تازه ای را آغاز می کند و مدت‌ها بعد در نبرد با رومیان یعنی در جنگ مؤته به شهادت می رسد.^{۱۳}

چنانکه ملاحظه می شود تفاوت میان این ماجری و افسانه ای که ولتر پرداخته چندان زیاد است که نمی توان گفت مورخان عرب و ولتر یک حادثه را به دو صورت، گزارش نموده اند بلکه باید گفت که اساساً آنچه ولتر آورده چیزی جدا از حکایت زید و زینب بوده و کمترین شاهد و مدرکی هم از تاریخ ندارد. در عین حال نمی توان انکار کرد که ولتر با نوشتن نمایشنامه مزبور قصد توهین به پیامبر اسلام را داشته است بهمین جهت می بینیم که وی در آثار بعدی خود از این اهانت، ابراز ندامت می کند. ولتر در سالهای بعد، نوشته است: «من در حق محمد، بسیار بد کردم»^{۱۴}

پشیمانی از دشمنی با اسلام

دروغپردازی درباره شخصیت های نامدار تاریخ، برای همه مردم جالب نیست و همیشه مورد استقبال قرار نمی گیرد، از این رو در غرب، تهمت هایی که به پیامبر بزرگوار اسلام (ص) زده شد، مقبول عموم دانشوران نیافتاد. البته در غرب هم مانند سرزمین های دیگر، اشخاص متفکر و محقق و شجاعی یافت می شوند که به پژوهش در احوال شخصیت های برجسته

. ۱۳— اسلام از نظر ولتر بقل از کلیات آثار ولتر، چاپ پاریس، جلد اول، صفحه ۸۳.

عالَم، علاقه نشان می دهند، این افراد از قبول شایعات بی اساس معمولاً خودداری می ورزند و چنانچه در خلال پژوهش‌های خویش دریابند که بزرگان تاریخ، مورد تهمت و افتراق قرار گرفته‌اند، دامن همت بکمر زده و سخت از آنان دفاع می‌کنند و دروغهای دشمنانشان را افشاء می‌سازند. محققان مزبور را در حقیقت باید از پاسداران تاریخ و نگهبانان راستی و فضیلت شمرد و از احترام بلکه افتخار به آنان کوتاهی نکرد بویژه که اینعده در طی طریق خود، اغلب گرفتار سختی‌ها و رنجها و بی مهری‌های فراوان می‌شوند.

باری، در مغرب زمین دورانی فرا رسید که تهمت‌های قرون وسطایی نسبت به پیامبر اسلام (ص) از سوی عده‌ای مورد تکذیب و تقبیح قرار گرفت و محققان بسیاری پیدا شدند که برخلاف دوران گذشته، در احترام و تجلیل از پیامبر ارجمند اسلام (ص) تا حدود زیادی کوشیدند و از غرض ورزی و نادانی اسلاف خویش عذر خواستند.

مثلاً همان ولتر که پیامبر بزرگوار مسلمین را هجو کرده بود چون به اطلاعات بیشتری درباره اسلام دست یافت، در اواخر عمر خود چنین نوشت:

«محمد، بی‌گمان مردی بسیار بزرگ بود و مردانی بزرگ نیز در دامن فضل و کمال خویش پرورش داد. قانونگذاری خردمند، جهانگشایی توانا، سلطانی دادگستر، پیامبری پرهیزکار بود و بزرگترین انقلابات روی زمین را پدید آورد.»^{۱۴}

ولتر در جای دیگری از آثار خود، دین اسلام را بدینگونه معرفی کرده و از آن دفاع نموده است:

«(دین) محمد، دینی است معقول و جدی و پاک و دوستدار بشریت. معقول است، زیرا هرگز به جنون شرک گرفتار نگشت و برای خدا همدست و همانند نساخت و اصول خود را برپایه آسراری متناقض و دور از عقل استوار نکرد. جدی است، زیرا قمار و شراب و وسائل لهو و لعب را حرام دانست و بعای آنها پنج نوبت نماز در روز تعیین نمود. پاک است، زیرا تعداد بی حد و حصر زنانی را که برستر فرمانروایان آسیا می‌آزمیدند، به چهار زن محدود کرد.^{۱۵} دوستدار بشریت است، زیرا زکات و کمک به همین را از سفر حرج واجب ترشمرد. اینها همه نشانه‌های حقیقت اسلام است. فضیلت تساهل را نیز بر آنها بیافزاید...»^{۱۶}.

۱۴— اسلام از نظر ولتر، صفحه ۵۳ بنقل از کلیات آثار ولتر (چاپ پاریس) جلد ۲۴، صفحه ۵۵۶.

۱۵— اسلام با نظر به ضرورتهای اجتماعی وغیره (مانند کمبود مردان پس از جنگهای بزرگ و سرمزاجی یاناز ایسی برخی از زنان و جز اینها) چند همسری را به شرط اجرای «عدالت» جایز شمرده است ولی اکثریت قاطع مردم بویژه اغلب فرمانروایان، از اجرای این شرط مهم (که در قرآن، سوره نساء آیه ۳ بدان تصريح شده) ناتوانند از این و چند همسری، بنص قرآن برای ایشان روا نبوده و حرام است.

مهتر از ولتر، فیلسوف و عارف انگلیسی توماس کارلایل بود که در سال ۱۸۴۰ میلادی با قلمی شاعرانه و تعبیری بلند و گیرا کتاب: «قهرمانان و قهرمان پرستی»^{۱۶} را نگاشت و در خلال آن، فصلی را بذکر سیرت محمد (ص) و جانبداری ازاو اختصاص داد.

کارلایل در اینکتاب در صدد برآمد تاثیت کند که محمد (ص) مردی بس بزرگ و خردمند و در دعوی خود صادق و مخلص بود و با آئینی که آورد عرب را از ظلمات شرک و اوہام بسوی نور توحید و معرفت رهبری کرد و در بخش بزرگی از جهان بشریت تحول مهم و چشمگیری پدید آورد. بنظر کارلایل چنین کسی ممکن نیست دروغگو و مُتصنع باشد. کارلایل می‌نویسد:

«یکی از بزرگترین ننگها برای هر فرد متمن از مردم اینروزگار، آنستکه گوش به سخن کسانی فرا دهند که می‌پندارند دین اسلام، آئینی دروغین و محمد مردی نیرنگباز و دوچهره! بوده است. اینک زمان آن فرا رسیده که ما با شیوع این سخنان سبک سرانه و شرم آور مبارزه کنیم. رسالتی که پیامبر اسلام آنرا اداء و ابلاغ کرد مدت ۱۲ قرن است که چون چرا غمی تابنده پرتو می‌افکند و حدود ۲۰۰ میلیون بشر از همجنسان ما را که آفریننده ایشان همان آفریدگار ما است، روشن می‌سازد. آیا کسی از شما می‌پندارد رسالتی که مردم بی شمار گذشته با آن زندگی کرده و با آن مرده‌اند، سراسر دروغ و نیرنگ بوده است؟!... ای برادران! آیا هرگز دیده اید که مردی دروغپرداز بتواند دینی شگفت پدید آرد؟ بخدا سوگند که مرد نادرست نمی‌تواند خانه‌ای از آجر بسازد! زیرا اگر وی به درستی از ویژگیهای آهک و گچ و خاک و همانند اینها آگاه نباشد، آنچه بنا می‌کند خانه نیست بلکه تپه‌ای از مصالح ساختمانی و بشهای از مواد بهم ریخته است! و در خود آن نیست که دوازده قرن برایه‌های خود استوار ماند و صدھا میلیون تن در آن بیاسایند...»^{۱۷}.

کارلایل، مُناضی این سخن است که فرهنگ گسترده و تمدن عظیم اسلامی، ممکن نیست نتیجه تزویر و دروغ یکتن باشد و از این رو باید پذیرفت که سرنشیه دار این فرهنگ و تمدن یعنی پیامبر اسلام (ص)، مردی بزرگ و مصلحی راستین و بلندمرتبه بوده است. وی، دشمنان پیامبر (ص) را به بی انصافی و بد دلی و حقارت محکوم می‌کند که بعلت ضعف بصر، نمی‌توانند تجلیات خداوند را در حیات متعالی مردان بزرگ ببینند، آنگاه این فروع جاودانی را انکار می‌کنند!

کارلایل در کتاب «قهرمانان ...» اتهامات دشمنان اسلام را مطرح ساخته و بدانها پاسخ

* ۱۶- اسلام از نظر ولتر، صفحه ۱۲۷ بنقل از کلیات آثار ولتر، جلد ۲۸، صفحه ۵۴۷.

* Heros and Heroworship

* ۱۷- الأبطال (ترجمة کتاب کارلایل به عربی) صفحه ۹۶.

می دهد، مثلاً در جواب این اتهام که می گویند: «اگر نیروی شمشیر نبود، دین اسلام انتشار نمی یافت»! می نویسد: «ولی چه نیروی آن شمشیر را پدید آورد؟ آن نیرو، همان قوت دین و پایم حق بود (که امپراطوریهای بزرگ را در هم شکست)»^{۱۸}! و همچنین می نویسد: «محمد همواره قصد آن داشت که آئین خود را تنها از راه حکمت و اندرهای نیک^{۱۹} رواج دهد ولی هنگامی که دریافت ستمگران، به ترک پیام آسمانیش بسته نمی کنند ... بلکه می خواهند اورا به سکوت و ادارنده تا از رسالتش دم نزنند، فرزند صحراء تصمیم گرفت که از خویشتن دفاع نماید، دفاعی مردانه، دفاعی که شجاعت عربی در آن تجلی کند و زبان حال او این بود که می گفت: اینک که قریشیان راهی جزیپکار بر نمی گزینند، پس بنگرنند که کدامیک از ما مرد پیکار هستیم»^{۲۰}!!.

و بدینصورت کارلایل نشان می دهد که جنگهای پیامبر گرامی اسلام (ص) نبردهای دفاعی بوده و حمله و آزار و کشتار، از سوی مخالفان وی آغاز شده است چنانکه محققان عالم اسلام نیز بر این عقیده و باورند.^{۲۱}

توماس کارلایل، مقاله خود را درباره محمد (ص) و اسلام در کتاب «قهرمانان ...» با این سخنان شکوهمند پایان می برد:

«خدا قوم عرب را بدستاویز اسلام از تاریکیها بسوی روشنایی بیرون آورد، و از میان آنان، جمعی مردم افسرده را زنده کرد ... آیا جز آن بود که ایشان دسته ای عربهای بیابان گرد و خاموش و فقیر بودند که از آغاز عالم در صحراء‌ها می گذرانند و هیچ ندائی از آنان شنیده نمی شد و هیچ حرکتی از آنها احساس نمی گردید؟ آنگاه خدا، پیامبری با کلام حق و رسالتی از جانب خود، بسوی ایشان فرستاد و ناگهان! گمناسی آنها به شهرت و پستی آنان به رفعت، و ناتوانی ایشان به قدرت مبدل گشت و شاره‌های آتش بصورت شعله‌های فروزان درآمد و فروغش کرانه‌های گیتی را فرا گرفت و به زوایای جهان رسید و پرتو آن، شمال را به جنوب و خاور را به باختربیوست و قرقی از این حادثه سپری نشده بود که دولت عرب یک پایه اش در هند و پایه دیگریش در اندلس استوار گردید و دولت اسلام، سده‌های بسیار و روزگاران دراز به نور داشت و بزرگواری و مرقت و قوت و

۱۸- الأبطال، صفحه ۱۳۳.

۱۹- اشاره به این آیه از قرآن کریم است که می فرماید: أُذْعِ إِلَىٰ سَبِيلٍ رَّيْتَكَ بالحكمةٍ وَ الْمَوعِظَةِ الحَسَنَةِ ... (التحل - ۱۲۵).

یعنی: «مردم را به راه خداوند با داشت استوار و اندرز نیکو فرا خوان ...».

۲۰- الأبطال ، صفحه ۱۳۲.

۲۱- شرح این موضوع را در بخش سوم از کتاب: «خیانت در گزارش تاریخ» به تفصیل آورده ایم.

دلیری و جلوه حق و هدایت در نیمی از جهان متمدن، روش گشت ... آیا بر احوال آن بادیه نشینان و محمدشان و روزگارشان نمی نگرید؟ گویی شاره آتشی از آسمان یامد و برخاکستری که مزینی در آن دیده نمی شد و امید خیری بدان نمی رفت، بیافتاد و بنا گاه! خاکستر مرده به باروی سریع الانفجار متحوّل گردید و ملتهب و آتشین شد وزبانه های آن میان غناطه^{۲۲} و دهلي را پیوند داد ... و من همواره گفته ام که مرد بزرگ، چون شهاب آسمانی است و مردمان همانند هیزم در

انتظارش بسرمی برند، همینکه فروافت آنان برافروخته می شوند و شعله ورمی گردند^{۲۳}!

سخنان خردپنیر کارلایل، اذهان جمعی از متفسران غرب را به خود جلب کرد و بویژه چون از دل برآمده بود، بر دلهای ایشان نشست. گفته های وی، ابرهای بدینی را از آفاق فکرشنان زدود و اهمیت و ارج اسلام را در فضایی پاک و روشن، پیش چشمانشان جلوه گر ساخت. افسانه ها و تهمت های بعد از جنگ^{*}! و دروغپردازیهای قرون وسطانی، تا حدود زیادی عقب نشینی کردند و در لابلای کتابها مخفی شدند!

دانشمندانی برخاستند و به ترجمة قرآن کریم و پژوهش در سیرت فرخنده پیامبر (ص) همت گماشتند. در میان آن دانشمندان، شاید کسی که بیش از همه صراحة در جانبداری از پیامبر (ص) نشان داد محقق انگلیسی جان دیوین پورت، نویسنده کتاب: «عذر تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن» بود که در سال ۱۸۶۹ میلادی کتاب پر ارج خود رانگاشت و در سرآغاز کتابش قطعه ای از سخنان بلند کارلایل را نهاد تا نشان دهد که با تأیید کار او و بهره یابی از اثر وی، به تصنیف کتاب خود پرداخته است. جان دیوین پورت «عذر تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن» را به چهار بخش تقسیم نمود، بخش نخستین را به «زندگی محمد (ص)» اختصاص داد. در بخش دوم، از «قرآن و اخلاق» سخن می گوید. بخش سوم را به عنوان «رذ تهمت ها» آغاز کرده و به اتهامات گوناگون، پاسخ می دهد و در بخش چهارم «زیباییهای قرآن» را به معرض نمایش می گذارد. نویسنده محقق، مقدمه ای هم — طبق معمول — بر این کتاب نوشه و آن را با این مطلع آغاز می کند:

«تحقیقات و بررسی های حاضر اثر ناجیزی است ولی با منتهای صداقت و علاقمندی سعی شده است تا دامن تاریخ حیات محمد از لکه تهمت های کذب و افتراءهای ناجوانمردانه تطهیر شود. و نیز جهد کافی در دفاع از صدق دعوا او که یکی از بزرگترین نیکوکاران و خیرخواهان جهان بشریت است بکار رفته است.

—۲۲ Cordoue پایتخت اندلس در روزگار قدیم.

—۲۳ الأبطال، صفحه ۱۵۶.

نویسنده‌گانی که کورکرانه تحت تأثیر تعصب قرار گرفته و گمراه شده‌اند و در نتیجه به حُسن شهرت زنده کننده آئین بگانه پرستی اهانت را داشته‌اند، نه فقط ثابت کرده‌اند که روح خیرخواهی مسیح – که با آن همه استقامت و قدرت در انجام آن پایداری نشان داد – در آنها تأثیر نموده است بلکه در قضاوت نیز راه خطاب پیموده‌اند...»^{۲۴}

گذشته از جان دیون پورت، در کشورهای اروپایی و نیز در امریکا دانشمندان محققی به اسلام روی آوردند و در قرآن کریم و سیرت نبوی (ص) به تأمل نظر کردند و نتایج مطالعات و بررسی‌های خود را منتشر نمودند که ذکر اسامی و آراء ایشان از حوصله این رساله کوتاه بیرون است. در اینجا همینقدر نوشتۀ یکی از این پژوهشگران را که از خاورشناسان معاصر، در انگلیس بشمار می‌رود یاد می‌کنم. وی که پروفسور موتّگمری وات، استاد دانشگاه ادینبورو است که در سال ۱۹۶۱ میلادی بنگارش کتابی تحت عنوان: «محمد، پیامبر و سیاستمدار»^۵ دست زد. پروفسور وات نیز در خلال کتاب خود به ریشه بدینی غربیان نسبت به پیامبر ارجمند اسلام (ص) اشاره می‌کند و تلاش کارلایل را در کاهش این بدینی می‌ستاید، چنان‌که می‌نویسد:

«در قرن دوازدهم افکار درباره اسلام و دخالت مسلمانان در جنگهای صلیبی چنان ناروا تعبیر شد که اثر نامطلوبی در روحیة مردم گذاشت در حالیکه دقّت و توجه عملی توأم با شرافت و غیرت و امانت تحقیق، برای مطالعه و کسب اظلال اعات کامل و صحیح درباره دین محمد لازم است. از آن زمان تا کنون مخصوصاً در دوران اخیر پیشنهای بسیاری حاصل شده است ولی هنوز مقداری از داوریهای غلط گذشته ادامه دارد. در دنیای کنونی که رابطه مسلمانان و مسیحیان از گذشته بهتر و محکمتر شده است، جای آن دارد که هر دو یکوشند تا درباره رفتار محمد توافق پیدا کنند. بدنام کردن او توسط نویسنده‌گان اروپایی موجب آن شده است که جنبه خیالی و تصویری او بوسیله نویسنده‌گان دیگر اروپا و اسلام به کمال مطلوب برسد. می‌سیکی از تهمت‌هایی که معمولاً به محمد می‌بنندند آنست که او را شیادی معرفی می‌کنند که برای افغان حسَ جاه طلبی و شهوت خود، تعالیم دینی را تبلیغ می‌کرد که خود بدروغ بودن آن اعتماد داشت! ...

این نکته، نخستین مرتبه در صد سال پیش در خطابهای توماس کارلایل درباره قهرمانان، شدیداً مورد اعتراض قرار گرفت و از آن پس، مورد قبول محققان نیز واقع شد که فقط ایمان عمیق به مأموریت خود بود که محمد را حاضر کرد سختیها و آزارهای ایام اقامت در مکه را تحمل کند، در حالی که از نقطه نظر اوضاع جاری، امید موفقیت در آن بسیار ناچیز بود.»^{۲۵}

^{۲۴} مقدمه «عذر تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن» ترجمه غلامرضا سعیدی، صفحه ۱۳.

البته پرسور وات را در اینروزگار نماینده خاورشناسانی باید شمرد که می‌کوشند تا آگاهانه و منصفانه با اسلام روبرو شوند، هر چند آگاهیهای ایشان درباره اسلام هنوز بمرحله کمال نرسیده، و به مطالعات بیشتری نیاز دارند...

خاورشناسان مغرض!

در خلال سخنان آقای وات به پیشرفت‌های دو قرن اخیر درباره اسلام شناسی اشاره شد، این اشاره جریان غالبي را در اسلام‌شناسی غربی نشان می‌دهد ولی چنان نیست که پیشرفت‌های مزبور را بتوانیم فراگیر و عمومی بشمار آوریم زیرا خاورشناسانی هم در ایندو قرن می‌زیستند که آراء ایشان تفاوت چندانی با مفکریان قرون وسطی ندارد! این خاورشناسان، یا از نوع کشیشان متعصب و دور از انصافی بوده‌اند که از ابتدا به قصد «ردیه نویسی»! به مطالعه اسلام روی آورده‌اند و یا از مأموران سیاستها و قدرت‌های استعماری بشمار می‌رفته‌اند که بر طبق مأموریت خود، به بررسی تاریخ اسلام و فرهنگ مسلمین علاقه نشان داده‌اند! و روشن است که با این قبیل انگیزه‌ها، به احوال روحانی و هدایت الهی نمی‌توان نائل شد و حقیقت دین را که فراتر از تعصبات نفسانی و مطامع مادی و نیز نگهای دنیوی قرار دارد، بدرستی نمی‌توان شناخت.

از جمله کشیشان متعصبی که با کینه‌ای غریب و بُغضی شدید پای در میدان اسلام‌شناسی! نهاده‌اند هانزی لاقنس خاورشناس بلژیکی است که در سال ۱۹۳۸ میلادی وفات کرد. این کشیش مسیحی، به مطالعات فراوانی در زمینه ایام عرب جاهلی و دوران صدر اسلام و روزگار امویان همت گماشت ولی از آنجا که بدینی و تعصب و خصومت، ذهنش را از آغاز مطالعات تسخیر کرده بود نتوانست از بررسی‌های مفصل خود به نتایج علمی و صحیحی برسد بلکه آرائی بسیان آورد که بطلان آنها بنتزد اسلام‌شناسان محقق و منصف – چه شرقی و چه غربی – بدینی و **أَظْهِرُ** من الشمس است. لامنس برای آنکه پیامبر بزرگوار اسلام (ص) و خاندان گرامی او را در اذهان، تنزل دهد، کوشید تا أبو جهل و أبو لهب و أبو سفیان و معاویه ویزید را بالا ببرد و از آنها بتحوشگفتی ستایش کند! تا آنجا که فریاد اعتراض آمیز خاورشناس فرانسوی پُل کازانوا را بلند نمود.

راستی چگونه یک روحانی مسیحی از این افراد ستمگر، همچون قهرمانان اخلاق و نوایغ تاریخ، تجلیل می‌کند؟! با آنکه جز بُت پرستی و قساوت و خونریزی و قدرت طلبی، از ایشان در تاریخ اثری دیده نمی‌شود. و آنگاه از محمد بن عبد الله (ص) پیامبر بزرگی که با

تعلیمات و مجاهدات بی نظیر خود، قوم عرب را از مذلت و انحطاط به مجده و عظمت رسانید، بدگویی و مذقت می نماید؟! یا علی بن ابی طالب (ع) قهرمان پارسایی و عدالت را که بقول کارلایل: «چاره‌ای نداریم جز آنکه او را دوست داشته باشیم»^{۲۶} مورد اهانت قرار می دهد و آنگاه معاویه بن ابی سفیان و پسرش بزید را با آن همه ستمنگریها، در خورستایش و تمجید می شمرد!!

بی مناسبت نیست در اینجا نقد و شکایتی را که جرج جرداق – نویسنده آگاه و منصف و پرشور مسیحی – از این پدر روحانی و همکیش خود – یعنی هانری لامنس – مطرح ساخته بیاوریم تا گفتار ما از شائبه تعصب دورتر باشد:

جرج جرداق در کتاب ارزنده «امام علی، ندای عدالت انسانی» می نویسد:

«لامنس، بلحاظ شناخت مدارک و شمول دانش، دائرة المعارفی کم نظیر بود! ... این سخن درباره خاورشناس پردازشی چون او، حق است جز آنکه ما اکنون در صدد توضیح این معنا هستیم که غرض ورزیهای لامنس، دانش فراوان وی را به تباہی کشید! زیرا او علم خود را در خدمت حقیقت قرار نداد و اسناد بسیاری را که در تصنیفاتش آورد، برای نمایاندن چهره واقعیت بکار نبرد و نخواست تا اموری را که درباره شرق قدیم عربی بر دیگران پنهان مانده بود، بدرستی روشن کند، بلکه متأسفانه باید بدگوییم که این خاورشناس دانشمند، در لحظه‌های بزرگ به دانش و وسعت اطلاعات خود خیانت کرد، در لحظه‌هاییکه تصمیم گرفت تا آنچه را که تاریخ ثبت کرده و عقل و منطق و طبیعت حوادث بدانها گواهی می دهن، معکوس جلوه دهد! بلکه تصمیم گرفت عوایضی را که انسان نسبت به بزرگان مسلمین در صدر اسلام، احساس می کند واژگونه سازد ... و چیزی که تورا بش از این به تأسف و امیدار آستکه هدف روشن لامنس در بدگویی از بزرگان راستین شرق، او را از رسالت علمی اش بکلی بیرون برده است! از همینرو اگر امری دووجه یا دو احتمال داشته باشد، اسناد و مدارک فراوانی را که به تأیید وجه صحیح و رأی درست دلالت دارند، همه را رها می سازد و به سندی غریب و مقطوع که احتمال نادرست را بخیال خودش تقویت می کند اعتماد نشان می دهد و هنگامیکه ببیند اسناد و دلائل فراوانی که مؤتد یکدیگرند فضیلتی از فضائل آن بزرگان را اثبات می کنند خاموشی گرفته و سمت می شود یا اساساً موضوع اشاره نادیده گرفته و دم نمی زند اما همینکه ملاحظه کند یک عبارت کوتاه به بدگمانی او کمترین اشارتی دارد به نشاط می افتد و دلیری می نماید و چه برگوییها می کند؟! و این صفت، از صفات مردم دانشمند و عادل و منصف نیست بلکه به افتراء و بهتان نزدیکتر است ... ولا منس بکمک چنین اسلوبی با حوادث شرق قدیم عربی روبرومی شود که از جمله آنها رویدادهای مربوط به علی

بن ابیطالب است. و با چنین روشنی از یکسویه بحث درباره محمد و علی و باران آندومی پردازد و از سوی دیگر احوال ایوسفیان و معاویه و طرفداران ایشان را بررسی می‌کند و (طبعی است که) دسته اول را آماج تهمت و افقاء در تأییفات خود، قرار می‌دهد و دسته دوم را برای تمجید و تعظیم در نظر می‌گیرد و در هر دو صورت، از مبالغه نیز درین نمی‌کند!»^{۲۷}

بنظر ما رفتار این پدر روحانی! یعنی لامنس به کار یهودیان لجوخ در صدر اسلام می‌ماند که گروهی از آنان بخاطر دشمنی با پیامبر اسلام (ص) بسوی بت پرستان مکه رفتند و به آنها دلداری دادند! که: «البته شما (مشرکان) از مسلمانان موحد، راه یافته‌تر هستید»!! چنانکه گزارش این کار در قرآن کریم (آیه ۵۱ از سوره نساء) آمده و مورخان اسلامی و حتی یهودی نیز آنرا حکایت کرده‌اند.^{۲۸} با اینکه مسلمین در اصل یکتاپرستی با یهود همعقیده بودند و نیز پیامبرانشان را باور داشتند و تورات و کتب انبیاء (ع) را تصدیق می‌کردند ولی بت پرستان مکه در هیچ‌کجا از این اصول، با یهودیان هم‌فکر نبودند. آقای هانری لامنس کشیش مسیحی، نیز ابو لهب مشرک و ابو جهل بت پرست را بر پیامبری که بت پرستی را در عربستان ریشه کن کرد و مسیح (ع) و انجیل را تصدیق نمود برتری می‌دهد، آفرین بر انصافش!

در اینجا چون از یهودیان و کینه ورزی ایشان با مسلمین سخن به میان آمد، مناسب است از خاورشناسی یهودی‌الأصل یعنی ایگناس گلذب‌یهودیاد شود که او نیز در غرض ورزی مهارتی تمام ویدی طولی دارد!

گلذب‌یهودی هم چون لامنس، با پاپشاری شگفتی بدنیال آثار غریب و بی اعتبار می‌گردد تا از مجموعه آنها کتابی موافق با اهداف خود فراهم آورد! و عجب آنکه گاهی کاری وی به تحریف صریح اخبار می‌انجامد و روایت نبوی (ص) را برای نیل به مقصد شیطنت آمیزش!
تفیر می‌دهد چنانکه در کتاب مشهور خود یعنی: «سخنرانیهای درباره اسلام»^{۲۹} که آنرا بزبان آلمانی نگاشته، می‌گوید:

«در یک روایت متواتر اسلامی ... پیامبر اسلام لقبی را که در تورات آمده با خود حمل می‌کند که همان پیامبر پیکار و جنگ (تبی القیال وَالْعَزْب) باشد»^{۳۰}

۲۷— الإمام على، صوت العدالة الإنسانية، اثر جرج جرداق، صفحه ۳۷۶.

۲۸— به کتاب «تاریخ اليهود في بلاد العرب» اثر دکتر اسرائیل ولفشنون نگاه کنید.

۲۹— این کتاب را در مصر با عنوان: «العقيدة والشريعة في الإسلام» بزبان عربی برگردانده‌اند.

* Vorlesungen Über Islam

۳۰— العقيدة والشريعة في الإسلام، صفحة ۳۵.

باید نظر خوانندگان را به این نکته معطوف دارم که در اصل آن روایت اسلامی، تعبیر: «تَبِّعُ الْقِتَالَ وَالْحَرْبَ» نیامده بلکه در آنجا با تعبیر: «تَبِّعُ الرَّحْمَةَ وَتَبِّعُ التَّوْهِ وَتَبِّعُ الْمُلْحَمَةَ»^{۳۱} از پیامبر ارجمند اسلام (ص) یاد شده است (یعنی: پیامبر رحمت و پیامبر توبه و پیامبر پیکار) و تفاوت ایندو تعبیر، کاملاً روشی است که یکی جز جنگ طلبی چیزی را نمی رساند و دیگری، رحمت و توبه را بر جنگ مقتم میدارد و در حقیقت نشان می دهد که جنگ پیامبر در آنجا بر پا می شود که جای لطف و رحمت نباشد مانند رحمت آوردن بر مهاجمان ستمگر در وقت یورش و کشتار مظلومان! و بدین معنی، حتی مسیح (ع) هم اهل جنگ و شمشیر بوده است! چنانکه در انجیل لوقا می خوانیم که وی به حواریون خود فرمان داد: «کسی که شمشیر ندارد، جامه خود را فروخته آثرا بخرد»^{۳۲}!

پس مسیح (ع) هم برای دفاع از خود و یارانش، آنها را مأمور ساخت تا به تهیه سلاح پردازند (هر چند بعلت کثرب دشمن، امکان بهره گیری از آن را نیافت).

و ما پیش از این یادآور شدیم که جنگهای پیامبر گرانقدر اسلام (ص) صورت دفاعی داشته و در آثار خود، دلائل و شواهد این مدعای را به تفصیل یاد کرده ایم. باری، از تحریف روایت مذکور بخوبی برمی آید که گلدنزیهر چه غرضی را دنبال می کرده است!

این قبیل خاورشناسان، مسلمانان را به اندیشه می بزند که نکند در کار خاورشناسی، عوامل سیاسی و استعماری هم دخالت داشته باشند!

وبی گمان، شبکه های یهود در اینباره از اعمال نفوذ خودداری نمی کنند و گرنه، چنانکه جرج جرداق یادآور شده اینکونه کارها از دانشمندان محقق که جز از وجود خود دستور نمی گیرند، سرنمی زند و این شیوه ها زینه پژوهشگران منصفی که خویشتن را وقف دانش کرده اند، نیست.

با اینهمه، علمای اسلامی از تلاش خاورشناسان غربی بطور کلی ناخشنود نیستند چرا که کار ایشان ظاهراً کاری علمی است و اگرچه پاره ای از آنان به اغراضی آلوهه هستند ولی باز هم چون به مدارک و مأخذ تاریخی توسل می جویند، جای بحث و گفتگو و نقد و رد برای محققان اسلامی باقی می ماند چنانکه استاد، محمد غزالی مصری^{۳۳} در کتاب: «دفاع عن العقيدة والشريعة» شباهت گلدنزیهر را پاسخ داده و اینجانب نیز در خلال سه جلد

۳۱— به کتاب: «المعجم المفہرس لأنفاظ الحديث النبوی» جزء ۶، صفحه ۳۳۳ که گردآورده جمعی از خاورشناسان اروپایی است نگاه کنید.

۳۲— انجیل لوقا، باب پنجم.

۳۳— از دعوتگران اسلامی و دانشمندان معاصر است و تأییفات ارزنده ای در مباحث دینی دارد.

کتاب^{۳۴} «خیانت در گزارش تاریخ» برخی از آراء خاورشناسان را نقد کرده‌ام.

سلمان رشدی و بازگشت به قرون وسطی!

اما کار سلمان رشدی از مقوله دیگری است، او رمان نویسی و قصه‌پردازی را بهانه قرار داده تا به مقدسات دینی ناسزا بگوید! او «تخیل» را با «واقعیت» در هم آمیخته تا به سهولت، بزرگان دین را در معرض توهین قرار دهد. او در پی مدارک و مأخذ برای سخنان خود برنمی‌آید بهمین جهت، صفحات کتاب وی از ارجاع به منابع تاریخی خالی است. چیزی که برای سلمان رشدی اهمیت دارد و «پیام نهایی» او شمرده می‌شود، انکار دیانت و سبک شمردن اخلاق و تشویق خواننده به ثروت‌اندوزی و عشرت طلبی است! در پشت سرش نیز سیاست‌های شوم غربی ایستاده‌اند و ازوی حمایت می‌کنند. بنابراین کار تازه او درباره پیامبر بزرگوار اسلام (ص) نوعی ارتجاع و واپس گرایی شمرده می‌شود. بازگشتی انحطاط‌آمیز به قرون وسطی است، بازگشت به روزگاری است که استشهاد و استدلال در برابر اسلام، جای خود را به افتاء و استهزاء داده بود و خیال‌بافی و افسانه‌سرایی بجائی پژوهش‌های تاریخی حکومت می‌کرد. بنابراین شکفت آور نیست که ملاحظه کنیم سلمان رشدی بهنگام یادآوردن نام پیامبر (ص) واژه ماهونده (به معنای تاریکی) را به کار می‌برد زیرا این واژه چنانکه پروفسور انگلیسی مونتگمتری وات در کتاب: «محمد، پیامبر و سیاستمدار» آورده در ارопای قرون وسطی برای استهزاء پیامبر اسلام (ص) بکار برده می‌شد^{۳۵} و سلمان رشدی، نویسنده‌ای گهنه‌اندیش و قرون وسطایی است که خود را هندی مترقی و انگلیسی متجلد نشان می‌دهد!

و شکفت از سیاستمداران عقب افتاده‌ای که سلمان رشدی را برای رویارویی با اسلام و مسلمانان برگزیده یا تشویق کرده‌اند، آیا آنها، پهلوانی نیر و مندر ازوی برای پای نهادن در این میدان سراغ نداشتند؟ آیا دیگر کشیش متعصب ولی پُر مطالعه‌ای همچون «هانری لامنس» در دستگاه عربیض و طویلشان یافت نمی‌شد؟ آیا آنان، یهودی حدیث ساز ولی با سوادی چون «ایگناس گلدزیهر» در مؤسسات شرق‌شناسی خود پیدا نکردند، که دست بدامان سلمان رشدی زندنی؟! اگر چنین باشد باید گفت معلوم می‌شود که خاورشناسی دلخواه سیاستمداران، به حالت احتضار افتاده و در لحظه‌های جان دادن است!

^{۳۴}— جلد چهارم این کتاب نیز در دست تألیف است.

* Mahound

^{۳۵}— به کتاب: «محمد، پیامبر و سیاستمدار» ترجمه اسماعیل والی زاده، صفحه ۲۸۹ نگاه کنید.

ما خوب می دانیم که نگارش کتاب: «آیات شیطانی» * بقلم سلمان رشدی، بمنزله واکنشی خصم‌مانه در برابر انقلاب اخیر ایران شمرده می شود و همانگونه که پس از جنگ‌های صلیبی، سیاستمداران غرب دشنامنامه‌هایی را بر ضد اسلام و پیامبر بزرگش انتشار دادند امروز نیز در صدد برآمده‌اند تا تبلیغات ضد‌غربی ایران را بدینوسیله پاسخ گویند! چنانکه کتاب سلمان رشدی بوضوح از انقلاب ایران بدگویی می‌کند) ولی:

اولاً: کشور ایران تنها کشور اسلامی در جهان نیست تا سیاستمداران غرب بمحض خشم‌ناک شدن از ایرانیان، با اسلام به خصومت برخیزند. اسلام، فرهنگ عظیم و گسترده‌ای است که نزدیک به یک میلیارد انسان را در سراسر گیتی زیر پوش خود دارد و اهانت به مقدسات این قشر عظیم البته در روابط آنها با غرب اثر منفی می‌گذارد و مشکلاتی را فراهم می‌آورد که رویه‌مرفه بنفع سیاست غربی نیست چنانکه در گردهم آیه‌ای مسلمانان دنیا و اعتراضات شدید ایشان به رشدی و حمایت کنندگانش، این معنا نمودار شد.

ثانیاً: رویارویی ظفرمندانه! با یک فرهنگ ریشه‌دار و ثرف و پهناور که هزاران دانشمند چون: بیرونی و ابن سينا و ابن رشد و غزالی و رازی و ابن هیثم ... و جز ایشان را پژوهش داده، هرگز با زشت گویی واستهزاء و دروغپردازی ممکن نیست. آیا سیاستمداران غرب و بویژه دیپلماتهای انگلیس (یعنی پناهگاه سلمان رشدی) اینمعنای ساده را نفهمیده‌اند؟!

ثالثاً: بزرگان گفته‌اند: «آزموده را، آزمودن خطأ است» آری، بدخواهان اسلام در غرب، پیش از این تجربه کرده‌اند که مبارزه با پیامبر گرامی اسلام (ص) از راه استهزاء و افتراء بجایی نمی‌رسد و به نتیجه دلخواه نمی‌انجامد و چندی نمی‌گذرد که پژوهشگرانی منصف از میان خودشان بر می‌خیزند و به نفی و رد تهمت‌ها همت می‌گمارند و «عذر تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن» می‌نگارند! بنابراین، خطای گذشته را نباید از سرگرفت بویژه که امروز دانش و فرهنگ بشر توسعه یافته و ارتباط مردم جهان با یکدیگر بیش از روزگار پیشین شده و از طرفی، محققان اسلامی نیز خاموشی نمی‌گیرند و بزودی از چهره زشت تهمت‌ها پرده بر می‌گیرند و ندای ایشان در رسایی دروغپردازان به همه جا می‌رسد و آرزوی دشمنان نقش بر آب می‌شود!

رابعاً: سلمان رشدی در آیات شیطانی خود! نه تنها پیامبرِ الامقام اسلام و همسران و یاران او را به استهزاء گرفته بلکه بنیاد دیانت را انکار نموده و تشویق چنین کسی در اینروزگار که مغرب زمین از ضعف خدایپرستی و اخلاق، ضربه‌های زیانبار می‌خورد، به

مصلحت غرب تمام نمی شود و اقدامی است که بر آتش الحاد و فساد دامن می زند و بحران معنویت را در آنجا افزونتر می کند.

سیاستمداران غربی که خود را به منافع کشورشان علاقمند نشان می دهند، اگر از ما نویسنده‌گان اسلامی و پیروان محمد (ص) سخن حق را نمی شنوند، لااقل به اندرز بزرگان و دانشمندان خود گوش فرا دهند و دشمنی با خویشتن را به کنار نهند که بقول دانشمند شهر فرانسوی: لوثی دو بُرگلی:

«خطریک تمدنی خیلی پیشرفته در خود آن تمدن نیست بلکه اگر در آنجا بموازات پیشرفهای مادی، ترقی روحانی ایجاد نشود خطری پدید می آید که آن را محصول عدم تعادل باید شمرد».^{۳۶}

آری، امروز کشورهای غربی بدام این خطر جدی در افتاده اند و اختلاف سطح مادیات و معنویات، آسیب‌های سختی بر آنان وارد ساخته و رواج فساد و اعتیادهای ویرانگر و بیماریهای روحی و جنسی (مانند ایدز وغیره) در آن‌دیار، گواه روشنی بر این مدعای اشعرده می شود.

پس بکجا می روید؟ و چرا بجای درمان دردهای خود، با درمان‌گران این بیماریها یعنی پیامبران خدا، سرعنا德 و لجاج دارید؟!

چرا به الحاد و فساد که تعادل تمدن شما را برهم می زند، برای تاخت و تاز میدان می دهید؟ چرا از امثال سلمان رشدی در اعلان کفر بخدا و انکار ادیان و تمسخر پاکدامنی و تقوی، پشتیبانی می کنید و جایزه‌های پیاپی به او می بخشید؟ ...

ترفند رشدی در شیوه نگارش

سلمان رشدی در نگارش «آیات شیطانی» از سبک «رئالیسم جادوی»^{*} پیروی می کند. وی اسامی تاریخی را تغییر می دهد و رویدادها را دگرگون می سازد و تخیل را با واقعیت می آمیزد و در اینکار، هیچ قانون و ضابطه ای را هم رعایت نمی کند و «دل تنگش هر چه می خواهد، می گوید!». سبک مزبور اگر هم در داستان نویسی و افسانه سرایی مفید باشد ولی بی تردید برای شرح احوال بزرگان، بهیچوجه مناسب نیست. بویژه برای بیان سیرت پیامبری که تاریخ زندگی و سوانح حیاتش در دسترس همه قرار دارد بکلی بی معنی

— به کتاب: «نور و ماده Matiere et Lumiere» اثر لوثی دو بُرگلی، فصل مربوط به «ماشین روح» رجوع شود.

شمرده می شود. چه لزومی دارد که ما در شرح زندگی محمد – صلی الله علیه و آله و سلم – به پندر بافقی و حادثه تراشی روی آوریم و هر چه دلخواهمن باشد از رُطب و یا بس بهم بیافیم؟

روشن است که گزینش این سبک از سوی سلمان رشدی، نوعی حیله و ترفند بشمار می رود تا از اینراه بآسانی بتواند به پیامبر پاک اسلام (ص) اهانت ورزد یا کسانی را در معرض اتهام قرار دهد و در عین حال، راه انکار و حاشا کردن هم برویش باز باشد!^{۳۷} گواه ما در این مقام سخن خود سلمان رشدی است که ضمن کتاب «شرم»^{*} درباره اسلوب نوشتارش چنین می نگارد:

«خوبختانه آنچه می نویسم نوع افسانه امروزی است، بنابراین مسأله ای ندارم، به کسی بر نمی خورد، گفته هایم را خیلی جذی نمی گیرند. درنتیجه، لزومی هم ندارد که علیه من اقدامی بکنند، چه راحت!

این تعلیل، نشان می دهد که رشدی در صدد بوده تامسائی را مطرح سازد که اگر آنها را بی پرده ابراز می داشته بیم آن می رفته است که اقداماتی خطرناک بر ضد وی صورت پذیرد و پیدا است که مسائل مزبور از نوع مخالفهای خاورشناسان با اسلام یا مطلق دیانت نبوده است زیرا در اینصورت حتاً کثیر بیم سلمان رشدی بدآنجا می انجامد که کسی از مسلمانان پاسخی به وی دهد یا یکی از دینداران بر ضد سخنانش، رساله ای بنگارد. پس نوشتاری که اقدامات خطرناکی در پی داشته، چه سخنانی می توانسته باشد؟

حقیقت آستکه سلمان رشدی تصمیم داشته تا راه بدگویی به شخصیت ها و متهم ساختن آنها را در پیش گیرد چنانکه کتاب آیات شیطانیش بر این تصمیم گواهی می دهد و گواه دیگری که این مقصود را روشنتر می سازد برخورد اتهام آمیز سلمان رشدی با نخست وزیر پیشین هند ایندیرا گاندی است!

ماجرای مزبور از اینقرار است که سلمان رشدی در چاپ اول کتاب: «بچه های نیمه

^{۳۷} - چنانکه پس از انتشار کتاب «آیات شیطانی» و انکاس شدید آن، رشدی ضمن نامه ای خطاب به نخست وزیر هند نوشت: «کتاب درباره اسلام نیست، اینکتاب درباره هجرت و تناسخ و جدایی روح و عشق و مرگ ولندن و بمبی سخن می گوید»!! در حالی که پیش از غوغای مزبور، در مصاحبه با خبرنگار مجله «هند امروز» گفته بود: «... من (در این کتاب) درباره دین اسلام سخن گفته ام زیرا بیشتر اطلاعات من درباره همین دین بوده است.»!!

* Shame

^{۳۸} - کتاب شرم، اثر سلمان رشدی، ترجمه مهدی سحابی، فصل چهارم، صفحه ۸۱.

شب»^{۳۹} یعنی در سال ۱۹۸۱، با کمال وضوح ایندیرا گاندی را متهم ساخت که با بی توجهی خود، موجب مرگ شوهرش فیروز گاندی شده است و در اینباره می نویسد:

«آقای فیروز گاندی در سال ۱۹۶۰ در سن چهل و هفت سالگی، براثر سکته قلبی درگذشت. اغلب گفته می شود که سانجای پسر کوچکتر خانم گاندی، او را مسئول می داند که با بی توجهی به پدرش باعث مرگ او شده است. به همین دلیل، مادرش را آنچنان زیر سلطه کشیده است که در هیچ موردی نمی تواند به او نه بگوید.»^{۴۰}

آیا چنین اتهامی تنها بدليل اینکه: «اغلب گفته می شود ...!» قابل اثبات است؟ و آیا هیچکس حق دارد که با شنیدن شایعه ای، دیگری را به قتل متهم سازد و سپس آنرا در کتاب خود ثبت نماید و در هزاران نسخه بنظر عموم برساند؟

باری، ایندیرا گاندی از سلمان رشدی و ناشر کتاب وی، بمراجع قضائی شکایت نمود و این هر دو تن، در دادگاه مجرم شناخته شدند. دادگاه (در سال ۱۹۸۴) سلمان رشدی و ناشر کتابش را محکوم کرد که از بانو گاندی رسمیاً پوزش بخواهند ضمناً ناشر کتاب موظف گشت تا تمام هزینه دادگاه را پردازد و در چاپهای بعدی، اتهام ایندیرا گاندی را از متن کتاب حذف کند و همچنین سخنان توهین آمیز رشدی را نسبت به مردم هند از آنکتاب بردارد.

اتهام سلمان رشدی درباره نخست وزیر هند چنانکه بنظر خوانندگان رسید، اتهامی صریح و بسی پرده بود و همین صراحت برای رشدی مایه گرفتاری و بدنامی شد. بنابراین، نویسنده «آیات شیطانی» در صدد برآمد تا در کتاب تازه خود راه دیگری را بیساید و پیامبر بزرگ اسلام (ص) و همسران پاکدامن و یاران ارجمند اورا با اسلوبی غیر صریح، مورد اتهام قرار دهد. اینستکه بسوی «رئالیسم جادویی» که قبلًا هم با آن سرو کار داشت، دست توسل دراز کرد تا خیالش از اقدام مخالفان، آسوده بماند. ولی چنانکه می دانید این سبک نفرین شده! برای او معجزه ای بیار نیاورد و بزویدی فتوای قتلش صادر شد!

باید توجه داشت که اگر شیوه نگارش مزبور در «بیوگرافی نویسی» رواج یابد و نویسنده گان دنیا بخواهند شرح زندگانی بزرگان عالم را بصورتی غیر مستند و تخیلی بنگارند و از تهمت و دروغ درباره آنها دریغ ندارند! در آنصورت، ارزش و احترام افراد خدمتگذار و فداکار در جوامع بشری تنزل می یابد و مایه دلسزدی و یأس آنان فراهم می آید و البته زیانهایی که از اینراه به فرهنگ و تمدن بشر خواهد رسید قابل انکار و احصاء نیست. و چه

* Midnight's children

. ۳۹ - بچه های نیمه شب، اثر سلمان رشدی، ترجمه مهدی سحابی، صفحه ۶۲۷

بسا خود سیاستمداران غربی که امروز از سلمان رشدی حمایت می‌کنند، در دام همین اسلوب تاریخ‌نگاری! بیافتد و در معرض افراهای گوناگون قرار گیرند.

ما از طرفداران سلمان رشدی در غرب می‌پرسیم که اگر نویسنده‌ای مثلاً به نگارش بیوگرافی آلبرت اینشتین فیزیک دان بزرگ جهان، دست بزند و در خلال آن بتصریح و کنایه، دانشمند نامبرده را مورد سخریه و اهانت قرار دهد و اذعا کند که اینشتین، تئوری «نسبیت» را از فلان مرد شرقی دزدیده و گرفته خود، یک قاچاقچی مواد مخدّر و سردسته گانگسترها بوده است! آیا شما مردم متمن، کار این نویسنده پریشان گفتار را رشت نمی‌شمیرید و او را در خور ملامت و مذمت نمی‌دانید؟ و چنانچه نویسنده مزبور بهنگام رویارویی با سرزنشهای شما، عذر آورد که: «کتاب من ساختاری تخیلی و روایا گونه دارد و از اینرو اجازه داشتم که اینشتین را به سخریه گیرم»! آیا عذرش را می‌پذیرید و در اهانت به اینشتین وی را مُجاز می‌شمارید؟

یقیناً کسی که به دانش و تحقیق ارج می‌نهد و حکیمان و دانشمندان را محترم می‌دارد، به پرسشهای گذشته پاسخ منفی خواهد داد و هرگز نمی‌پذیرد که نویسنده‌گانی کج اندیش به بهانه «خيال پردازی» دانشمندان جهان را مورد اهانت قرار دهند و از احترام و اعتبار ایشان در نظر مردمان بکاهمند. پس چگونه توقع دارند که مسلمانان اجازه دهنده کسی همچون سلمان رشدی، به پیامبر مقدس اسلام (ص) و همسران و یارانش اهانت ورزد و آنگاه عذر آورد که:

«این کتاب، ساختاری خیالی و روایا گونه دارد»!^{۴۰}

ما گمان نمی‌کنیم که حتی خود سلمان رشدی پذیرد که نویسنده‌ای در شرح زندگانی وی قلمفرسایی کند و در خلال نوشتارش، اعمال زشت و تنفرانگیزی را بدون نسبت دهد و عذرش این باشد که من آن بیوگرافی را در عالم تخیل و روایا تهیه کرده‌ام! مگر آنکه سلمان رشدی اساساً بدی و زشتی را باور نداشته باشد و هر کاری را نسبت بخود خوب و زیبا بشمارد که در اینصورت فتوای قتلش را نیز باید اقدامی برآزنده تلقی کند!

حقارت سلمان رشدی

رشدی که در کار نویسنده‌گی، نه از ذوق ولتربرخوردار است که لااقل بدستاویز تحریف تاریخ، افسانه‌ای هنرمندانه بیافرینند و هیجان خواننده را برانگیزد و نه حوصله مطالعه و تتبع لامن و گلدزیهر را دارد که کتاب خود را از مراجع و مأخذ گوناگون پر کند هر چند مانند

۴۰— این سخن را سلمان رشدی به هنگام مصاحبه با رادیویی رسمی هند ابراز داشته است.

آندوتن، با غرض ورزی به گزارش‌های تاریخی بنگرد! هنر او در آیات شیطانی اش، تغییر نامها و دشنامگویی به شخصیت‌ها، و پرکردن فضای داستان از رویدادهای جنسی است! و این امر بر حقارت سلمان رشدی در کار نویسنده‌گی دلالت می‌کند چرا که آمیختن واقعیت با تخیلات شهوانی و انباشتن کتاب از زشتگویی، پست ترین نوع نویسنده‌گی بشمار می‌آید که نفوس حقیری از نویسنده‌گان بدان اقبال می‌کنند و نیز معمولاً مورد پسند کسانی از خوانندگان قرار می‌گیرد که با نویسنده‌داستان، سنتیت روحی و تجانس فکری دارند.

آری رشدی، کتاب خود را با دشنامهای گوناگون به یاران پیامبر (ص) همچون ملت ثقاله (برای سلمان و خالد و بلال) و کودنها و دلچک‌ها و لندھورسیاه^{*} (برای بلالی محرومیت کشیده و شکنجه دیده) و امثال این ناسزاها آراسته است! و همچنین بخش مبسوطی از کتابش را به توصیف «فاحشه خانه‌ای» اختصاص داده که زنانی بدکار در آنجا بخدمت مشغولند! و رشدی نام همسران پاک پیامبر اسلام (ص) را بر این روسپیان آلوده نهاده و در طول کتاب، بتدریج زنان پیامبر (ص) را بلحاظ هویت، جانشین آنها می‌کند. در سطح دیگر کتاب نیز مسائل جنسی، بگونه‌ای انحراف آمیز جلوه داده می‌شود مثلاً در آنجا که «صلاح الدین چامچا» توسط مردی در خانه پدرش مورد تجاوز جنسی قرار می‌گیرد، یا در آنجا که سرپرست جبرئیل (جوان هندی) با وی به عمل شنیع می‌پردازد. پس شگفت‌آور نیست که کتاب «آیات شیطانی» در مغرب زمین، مایه شادمانی و پسند خاطر کسانی واقع شده باشد که به حمایت از «همجنس گرایی» شهرت دارند و یا از روسپیگری و اهل فحشاء جانبداری می‌کنند! چنانکه نشریه بدنام «اسکرو» چاپ نیویورک که بلندگوی روسپیان و منحرفان بشمار می‌آید، از کتاب «آیات شیطانی» سرخسته‌انه، حمایت کرده است! ... از سوی دیگر گیلون ریتکن، ناشر کتاب رشدی از یهودیان انگلیس شمرده می‌شود و برخی از نشریات یهودی نیز دفاع از رشدی را با حرارت بعده گرفته‌اند مانند روزنامه انگلیسی ساندی تایمز که بعدیریت یهودی مشهور، رابت مردوخ منتشر می‌شود. سرپرست این روزنامه ضمن تعریف و تمجید از هنر رشدی! بمقامات مربوطه پیشنهاد نموده که جایزه ادبی سالانه انگلیس را به وی اختصاص دهند و این پیشنهاد بموقع قبول می‌افتد و جوائز سنگینی به رشدی داده می‌شود![†] بعلاوه، دولت انگلیس در عمل نیز حمایت خود را از رشدی اعلام می‌دارد. این

* an enormous black

۴۱- روزنامه‌های نوشته‌اند: هنگامی که سلمان رشدی کتاب آیات شیطانی را برای چاپ آمده کرد، عبنکاه انتشاراتی که اغلب بوسیله صهیونیستها اداره می‌شد از کار رشدی استقبال نمودند و سرانجام، انتشارات "پنگوئن" با پیشنهاد پرداخت ۵۸۰/۰۰۰ پوند

همه تأیید و تشویق، آن هم درباره یک قصه نویس بی مایه، اهل فکرت را بدین گمان می افکند که سلمان رشدی از آشخور دیگری سیراب می گردد و بجای خدمت به فرهنگ و هنر، در خدمت توطئه های یهودیان و سیاست بازیهای بریتانیای کبیر! نقش بازی می کند.

اساساً معلومات رشدی درباره سیرت نبوی (ص) در حتی نیست که بتواند بصورتی ژرف و محققانه در این زمینه اظهار نظر کند و مخصوصاً ابعاد معنوی اسلام را بخوبی بشناسد زیرا که او در سن ۱۳ سالگی ترک وطن کرده و از هندوستان، رهسپار انگلیس شده است و در انگلیس نیز از معنویات اسلام بهره ای نبرده، پس چگونه می تواند از این معنی سخن بگوید و صاحب نظر شمرده شود؟!

در اثبات این مسئله لزومی ندارد که ما قلمفراسایی کنیم و سخن را طولانی نماییم زیرا خود سلمان رشدی ضمن کتاب «شم» بر فقر معنوی خویش اعتراف نموده و در اینباره نوشته است: «وقتی کسی از سرزین زادگاهش واکنده می شود، اورا مهاجر می نامند. وقتی کشوری این کار را می کند (مثلًا بنگلادش) کارش را جدایی با اتفاقات می گویند. میدانید بهترین ویژگی آدمهای مهاجر و کشورهای جدا شده چیست؟ به نظر من، امیدواری است ... میدانید بدترین ویژگی آنها چیست؟ اینستکه چمدانهایشان خالی است! منظورم چمدانهای معنوی است و نه آنها که از چرم و مقوای ساخته شده است و تک و توکی یادگارهای معنی باخته در آنها یافت می شود. ما فقط از زادگاهمان واکنده نشده ایم، از تاریخ و باد و زمان هم جدا شده ایم، شاید من هم چنین آدمی باشم و پاکستان هم چنین کشوری».^{۴۲}

ما اعتراف رشدی را درباره اینکه «چمدانهای معنویش خالی است»! می پذیریم و چون به کتاب «آیات شیطانی» نظر می افکنیم، خلاً معنوی و اخلاقی و فرهنگی را در نویسنده کتاب کاملاً درک می کنیم چرا که متأسفانه کتاب مزبور را سرشار از غلط گویی و انباشته از صحنه های رشت و تیره می بینیم. افسانه سازیهای رشدی با هیچ مدرک و مأخذی قابل تطبیق نیست و جز عالم خیال! مرجعی برای آنها نتوان پیدا کرد. رشدی از ساختن و بهم انداختن این افسانه ها دو غرض اساسی را دنبال می کند، یکی آنکه می کوشد تا وحی محتدی (ص) را بکلی منکر شود و دیگر آنکه سعی دارد همسران و نزدیکان پیامبر (ص) را به فساد متهم سازد. اما در هیچیک از اهداف خود موفق نیست زیرا برای اثبات نخستین هدف این دروغ را از خود بافته که: سلمان پارسی (صحابی گرانقدر پیامبر) مردی شرابخواره

به نویسنده، چاپ و نشر کتاب اورا بعده گرفت. آیا این سرما یه گذاری کلان برای چاپ کتابی بر ضد اسلام، توطئه آمیز بنظر نمی رسد؟!
۴۲— کتاب «شم» اثر سلمان رشدی، ترجمه مهدی سحابی، صفحه ۱۰۰.

وزن باره بود! ضمناً در شمار «نویسنده‌گان وحی» نیز درآمد! سپس به میل خود آیات قرآن را تغییر می‌داد و حتی آیه‌سازی می‌کرد! و عجب آنکه پیامبر اسلام (ص) در نمی‌یافت که آیات اصلی قرآنی کدامین بوده و ساخته دروغین سلمان کدام است! از همین‌رو، سلمان دست از ایمان برداشت و به ارتاداد گراید.^{۴۲} رشدی ازنگارش این قصه می‌خواهد خوانده را در وحی محمدی به انکار و ادارد و در اعتقاد به صدق پیامبر (ص) رخنه پدید آورد با اینکه: اولاً: مدارک تاریخی در گزارش از زهد و پارسایی و حقیقت جویی سلمان، هم‌داستانند و همگی استواری او را در ایمان به پیامبر اسلام (ص) تا پایان زندگی یاد می‌کنند. سلمان رشدی اگر عادت ندارد که در این باره، به تواریخ و اسناد اصلی عرب بنگرد لاقل، به کتاب: «سلمان پاک و شکوفه‌های معنویت اسلام در ایران» اثر پروفسور ماسیستینون، پژوهشگر شهیر فرانسوی نگاه کند و قدری خجالت بکشد!

ثانیاً: در هیچیک از مأخذ تاریخی نیامده که سلمان پارسی از جمله نویسنده‌گان وحی (مانند علی بن أبي طالب و عثمان بن عفان و زیدین ثابت و دیگران) بوده تا چه رسد به آنکه وحی نبوی (ص) را بدلاخواه خود دگرگون کرده باشد!

ثالثاً: قرآن کریم همه سخنوران عرب را فراخوانده تا اگر در وحی قرآنی تردیدی دارند بکوشند تا دست کم یک سوره همچون سوره‌های قرآن بسازند و بنمایش گذارند.^{۴۳} و از میان آنهمه عربهای فصیح – از شاعر و خطیب – که با اسلام سر دشمنی داشتند، یکتن هم نتوانست چنین هنری از خود نشان دهد. آنوقت چگونه سلمان پارسی زبان، که عمری در میان غیر عرب گذرانده، از راه رسیده و چنان سوره‌هایی ساخته که حتی خود پیامبر (ص) هم عبارات عربی او را از آیات بلیغ قرآنی باز نشناخته است؟ آخر دروغ هم حد و حسابی

^{۴۲} در این افسانه، رشدی ماجراهی عبدالله بن سعد بن ابی سرح را تحریف کرده و سلمان پاک را بجای او نهاده است؛ عبدالله هم هیچ‌گاه توان آیه سازی نداشت بلکه بقول طبری (جامع البيان ج ۷ ص ۲۷۳) و دیگران، نامهای خداوند را در مقاطع آیات قرآنی تغییر می‌داد و مثلاً به جای: (عزیز حکیم) دو کلمه (غفور رحیم) را می‌نشاند و البته پیامبر اکرم (ص) از خیانت او آگاه شد و از این‌رو به مگه گریخت و در فتح این شهر مورد غفور رسول خدا (ص) قرار گرفت.

* Salmân Pâk et lesprémices Sprrituelles de L'Islam Iranien

^{۴۳} اشاره به این آیه کریمه است که: وإن كنتم في ريب مما نزلنا علىٰ عبادنا فاتوا بسورة من مثله و أدعوا شهداً كم من دون الله إن كنتم صادقين (آل‌بقرة/۲۳)

یعنی: «اگر از آنچه بر بندۀ خوبیش (محتد) فرو فرستادیم در شک اند瑞ید پس سوره‌ای همانند آنرا بیاورید و گواهان خود را که غیر خدای یگانه اند به کمک فراخوانید، اگر راست‌گویید».

دارد!

رشدی در بی دروغپردازیهای گذشته اش، می‌کوشید تا سلمان پارسی را در صحنه‌های دیگر نیز به مخالفت با پیامبر مَّهم سازد تا این اندیشه را در خواننده تقویت کند که سلمان، بهیچوجه و حیٰ محمدی را باور نداشت، مثلاً افسانه دراز و مکرری پیش آورده مبنی بر اینکه بت پرستان عرب به پیامبر پیشنهاد کردند که با آنها از راه سازش درآید و خدایان ایشان را بستاید. پیامبر (ص) در انجام این عمل با سلمان پارسی رایزنی کرد و سلمان با اقدام بدینکار آشکارا مخالفت ورزید ولی پیامبر (ص) بی‌اعتناء به رأی وی به ستایش بت‌ها پرداخت! با آنکه همه تواریخ اتفاق دارند که پیشنهاد بت پرستان بروزگار قبل از هجرت یعنی دوران مَّکه مربوط می‌شود و سلمان پارسی چنانکه ابن هشام^{۴۵} و ابن سعد^{۴۶} و دیگران آورده‌اند در دوران مدینه، بحضور پیامبر (ص) رسید و در مَّکه از سلمان پارسی خبری نبود! بعلاوه، قرآن کریم از این ماجری بروشنی حکایت نموده و به تصریح آورده است که پیامبر (ص) به توفیق خدا از تمایل به پیشنهاد مشرکان خودداری نمود که اگر چنان نکرده بود سخت گرفتار عقوبت و مجازات می‌شد^{۴۷}! پس سلمان رشدی جز اتهام و افتاء چه دلیلی بر ادعای خود دارد؟

اما در مورد همسران پیامبر (ص) باید دانستکه محمد بن عبد الله (صلی الله علیه و آله و سلم) در حالی که بیست و پنج سال داشت با خدیجه (ع) که پانزده سال بزرگتر از اوی بود ازدواج کرد و تا خدیجه در دنیا می‌زیست همسر دیگری برنگزید و خدیجه در حدود ۶۵ سالگی وفات کرد. بنابراین، پیامبر اسلام (ص) تمام دوران جوانی خود را باتفاق همسرش بسر آورد و اگر مردی هوسباز بود با توجه به رواج چند همسری در مَّکه، می‌توانست در این دوران همسرانی دیگر نیز انتخاب کند. البته بعد از آنکه خدیجه رخت از این جهان بربست پیامبر زنانی را به ازدواج خود درآورد. اما در این زناشویی‌ها، هرگز از اهداف مقدس خود دور نشد و مصالح جامعه عربی را ازیاد نبرد بدین معنی که ازدواج‌های او مایه

۴۵— به سیره ابن هشام، القسم الأول، صفحه ۲۱۹ بنگرید.

۴۶— به طبقات ابن سعد، الجزء الرابع، صفحه ۵۶ نگاه کنید.

۴۷— اشاره به این آیه کریمه است که: و لولا أن ثبتناك لقد تركن إليهم شيئاً قليلاً. اذا لأذناك ضعف الحية وضعف الممات ثم لا تجد لك علينا نصيراً (الإسراء/ ۷۴- ۷۵)

یعنی: «اگر نه آن بود که پایداریت داده بودیم نزدیک بود که اندکی به آنان متمایل شوی. آنگاه تو را دوچندان در دنیا و دوچندان در آخرت عذاب می‌کردیم و سپس برای خود هیچ یاوری در برابر ما نمی‌یافتد».

ایجاد رابطه با قبائل عرب، و ترک جنگ و خونریزی، و نقض رسوم خرافی، و سرپرستی زنانی که شوهرانشان در جنگ کشته شده بودند و امثال این مصالح می‌شد که شرح یکایک این امور در این رساله کوتاه نمی‌گنجد و ما در بخش چهارم از کتاب «خیانت در گزارش تاریخ» در این زمینه بطور گسترده سخن گفته ایم و از کسانی که در غرب بسیاری برند و بر چند همسری پیامبر ما خردمندی گیرند در شکفت هستیم مگر «کتاب مقدس» خود را نخوانده‌اند که گزارش می‌دهد پیامبرانی چون ابراهیم و یعقوب و داود و سلیمان علیهم السلام هر کدام بیش از یک همسر داشتند؟ پس چرا به پیامبران مزبور اعتراض ندارند؟ اما چنانچه بر هیچ دینی پاییند نیستند، شکفتی ما از ایشان افزونتر است! زیرا که ایندسته هر چند رسمآ از یک همسر برخوردارند ولی در عمل با دهها زن ارتباط جنسی دارند و هیچ قید و شرطی را نیز در اینکار لازم نمی‌شمرند، آنگاه از مسلمانان که برای چند همسری، شرائطی بس دشوار را باید تحمل کنند عیب می‌گیرند! یا بر پیامبر بزرگشان اهانت روا میدارند. آیا اینکار، شرط انصاف است؟!

اما زشتی کار سلمان رشدی که به همسران پاک پیامبر (ص) جسارت ورزیده از همه بیشتر است زیرا که اگر او یکبار تاریخ عصر نبوی را خوانده بود بخوبی در می‌یافت که مسلمانان در آنروزگار چه ارج و احترامی برای پیامبر خدا (ص) و همسرانش قائل بودند بطوریکه، هر کدام از آنان را «أُمُّ المؤمنين» یعنی مادر روحانی خود می‌شمردند، آری چنان زنان مقتضی را با روپیان خیابانهای انگلیس، سنجیدن! بخوبی نشان می‌دهد که چمدانهای خالی سلمان رشدی را در انگلیس از چه اخلاقی پر کرده‌اند.

ای آزادی! بنام تو چه جنایتها که نکرده‌اند؟!

برخی از روزنامه‌نگاران غربی همینکه ملاحظه کردن مسلمانان از تهمت‌های سلمان رشدی خشمگین و خوشان شده‌اند، بانگ و فریاد برآورده‌ند که: «ای داد! پس آزادی کجا رفت؟!» حقاً که ایندسته، مفهوم آزادی را در نیافته و یا عمداً آنرا تحریف کرده‌اند. شک نیست که آزادی افراد، امری ارجمند و محترم است اما حدود آن تا کجا است؟ آری، آزادی فرد تا آنجا می‌تواند گسترده باشد که برای دیگران زیانی بیار نیاورد، یعنی آزادی ایشان را سلب نکند و آبرو وحیثیت آنان را به بازی نگیرد. و فهم این مسئله در قرن بیستم کاری دشوار نیست که به توضیح و تمثیل نیاز افتاد. اسلام هم می‌گوید که انسانها آزادند، اما نه آزاد برای آنکه بدیگران تهمت زنند و ناسزا بگویند و جامعه را بفریبند...! این چنین آزادی، از زهر کشنه برای جامعه انسانی خطرناک‌تر است! آیا می‌توان باور کرد که روزنامه‌نگاران غربی این حقیقت را نمی‌دانند؟ شگفتا که چون سلمان رشدی در

کتاب «بچه های نیمه شب» ایندیرا گاندی را بدون دلیل، مورد اتهام قرارداد و آنگاه در دادگاه مجرم و محکوم شناخته شد، کسی از روزنامه نگاران مزبور به رأی دادگاه اعتراضی نکرد و آنرا برخلاف آزادی نشمرد ولی اینک که مسلمانان گیتی ازتهمت ها و دروغپردازیهای رشدی خشممناک شده اند، آقایان، سنگ آزادی به سینه می زنند! تاچر نخست وزیر انگلیس، به نام «آزادی» از سلمان رشدی حمایت می کند ولی خود وی دستور می دهد تا کتاب «شناسایی و شکار جاسوس*» را در انگلیس توفیف کنند و نسخه های آنرا جمع آورند! چرا؟ برای اینکه پیتر رایت نویسنده این کتاب، از وحشیگری سازمانهای جاسوسی انگلیس پرده برداشته است!

روزنامه ها نوشتند که دنیس لعون، نویسنده مجله «کی نیوز» در سال ۱۹۷۹، به جرم نگارش سخنانی کفرآمیز به ۹ سال حبس و پرداخت ۵۰۰ پوند جریمه، در انگلستان محکوم شد. بنت آقایان، این حکم با آزادی مباینت نداشته ولی محکومیت سلمان رشدی مخالف و مباین با آزادی محسوب می شود!

برخی از غربی ها بدون توجه به کتب دینی خود، ادعای می کنند که قرآن در محکوم شمردن کسانی که به پیامبر اسلام توهین روا می دارند به راه افراط رفته است! گویا این افراد یکبار «کتاب مقدس» را نخوانده اند و خبر ندارند که در تورات آمده است: هر کسی که پدر یا مادر خود را لعنت کند، البته کشته شود! (سفر لاویان، باب ۲۰). این حکم چنانکه ملاحظه می کنید برای کسانی است که بر پدر یا مادر خویش نفرین فرستند تا چه رسد بکسانی که بر خدایا پیامبرش ناسزا گویند!

انجیل هم احکام تورات را تصدیق می کند و آنها را حکم خداوند می شمرد. با وجود این، در انجیل نیز می خوانیم که مسیح (ع) فرموده است: «هر که برادر خود را راق^{۴۸} گوید مستحق قصاص باشد و هر که احمق گوید مستحق آتش جهنم بود!» (انجیل متی، باب ۵).

اما در سراسر قرآن کریم بهیچوجه سخن از این موضوع در میان نیست که ناسزا گویان به رسول خدا (ص) را چگونه باید کیفرداد؟ روش قرآن مجید در رویارویی با استهزاء کنندگان پیامبر، اینستکه اهانت ها و سخریه ها و شباهات آنان را مطرح ساخته و بدانها پاسخ های منطقی می دهد یعنی با این زشتگوییها «مقابلة فرهنگی» می کند تا بیماریهای

* Spay Catcher

۴۸— «راق» واژه ای سُریانی است که برای تحریر افراد بکار می رفته و در «قاموس کتاب مقدس» اثر هاکس آنرا معنای «باطل» ترجمه کرده است.

روانی دشمنان، رو به بهود نهد!

پیامبر بزرگوار اسلام (ص) نیز بسیاری از این ناسزاگویان و خائنان را بهنگام فتح مکه، مورد عفو و بخاشایش خود قرارداد چنانکه سلمان رشدی با همه دشمنی و خصومتش، این فضیلت را درباره پیامبر اسلام توانسته انکار کند و در خلال داستان خود (بطور خلاصه) می‌نویسد: «سلمان را که مرتد شده بود پس از فتح، دستگیر کرده و نزد پیامبر می‌آورند، پیامبر فرمان قتل او را صادر می‌نماید ولی بلال میانجی شده و درنتیجه، پیامبر سلمان را عفو می‌کند و او با پولهایی که فراهم آورده بود بکشور خود باز می‌گردد»!

هر چند رشدی، صحنه مزبور را از خود ساخته و کمترین سند و مدرکی در تاریخ برای آن وجود ندارد ولی به هر صورت، رشدی روحیه پیامبر ارجمند اسلام (ص) را در عفو مجرمان بدین نحو بازگومی کند.

آری، در شرح سیره پیامبر اسلام (ص) ملاحظه می‌کیم موزخان نوشته اند گهگاه که افرادی رسول گرامی (ص) را هجومنی کردند و بویژه قبائل عرب را با اشعار هجوامیز خود برضه پیامبر بر می‌انگیخته و به جنگ و خونریزی تشویق می‌کردند، پیامبر (ص) نیز حکم اعدام این ناسزاگویان و شاعران فتنه‌انگیز را صادر می‌فرمود و اینکار را برای صیانت جامعه و حفظ مقتضات آن، امری لازم و بایسته می‌شمرد. چنانکه امروز هم اگر در میان مردم متمن جهان، کسی رهبران بزرگ مردم را با استهزاء و بهتان و ناسزا به سخریه گیرد و احیاناً آشوب و خونریزی به راه اندازد، گمان ندارم از رزویارویی شدید با قانون معاف شود. در پایان این رساله، از خدای بزرگ می‌خواهم که دیدگان اهل ادراک و انصاف را در سراسر گستی بروی اسلام راستین بگشاید تا برتریهای این آئین خدایی را بچشم بصیرت بینند و با پیوستن به آئین محمد (ص) سعادت حقیقی را دریابند.

ایران – تجریش – مصطفی حسینی طباطبائی

كتاب بنا مه

كتاب الهى	۱- قرآن کريم
منسوب به موسى (ع)	۲- تورات
لوقا	۳- انجيل لوقا
ابوجعفر طبرى	۴- تفسير جامع البيان
ابن هشام	۵- سيرة رسول الله (ص)
ابن سعد	۶- الطبقات الكبرى
مهندس مهدى بازرگان	۷- مسئلة وحي
پيربل	۸- فرهنگ تاريخي و فلسفى
استيون رانسيمان	۹- تاريخ جنگهاي صليبي
چيو	۱۰- هلال و گل سرخ
دکتر حائرى	۱۱- نخستين رويا روبيهاي انديشهگران ايران
منتسيکيو	۱۲- روح القوانين
دکتر حدیدى	۱۳- اسلام از نظر ولتر
توماس کارلايل	۱۴- قهرمانان و قهرمان پرستى (الأبطال)
جان دیون پورت	۱۵- عذر تقصیر به پيشگاه محمد و قرآن
مونتگمرى وات	۱۶- محمد (ص) پیامبر و سیاستمدار
جرج جرداق	۱۷- الامام على، صوت العدالة الإنسانية
اسرائيل و لفنسون	۱۸- تاريخ اليهود في بلاد العرب
ایگناس گلدزېھر	۱۹- العقيدة والشريعة في الإسلام
مصطفى حسینی طباطبائی	۲۰- خیانت در گزارش تاریخ
محمد غزالی	۲۱- دفاع عن العقيدة والشريعة
جمیعی از خاورشناسان	۲۲- المعجم المفہومی لألفاظ الحديث النبوی

لouئی دو برگلی	۲۳- نور و ماده
سلمان رشدی	۲۴- آیات شیطانی
سلمان رشدی	۲۵- شرم
سلمان رشدی	۲۶- بچه های نیمه شب
پیتر رایت	۲۷- شنا سایی و شکار جاسوس
لouئی ماسینیون	۲۸- سلمان پاک و شکوفه های معنویت اسلام در ایران
لouئی مولاند	۲۹- کلیات آثار ولتر

